

Základní škola Velké Přílepy

Preventivní program

Školní rok: 2025/2026

Vypracovaly: Mgr. Zora Mihalková

Mgr. Jana Truhlářová

Identifikační údaje školy

Základní informace o škole:

Název: Základní škola Velké Přílepy

Sídlo: Pražská 740, 252 64 Velké Přílepy

Telefony a kontaktní údaje jsou zveřejněné na školních stránkách: www.zsvelkeprilepy.cz

IČO: 70988129

IZO: 000241806

RED-IZO: 600053334

Škola má průměrně 430 žáků. Škola je plně organizovaná.

Kontakty na pracovníky školního poradenského pracoviště

Školské poradenské pracoviště: ŠPP

Výchovné poradkyně:

Mgr. Jitka Farová - email: jitka.farova@zsvelkeprilepy.cz

Irena Hajdová - email: irena.hajdova@zsvelkeprilepy.cz

Metodičky prevence

Mgr. Zora Mihalková – email: zora.mihalkova@zsvelkeprilepy.cz

Mgr. Jana Truhlářová - email: jana.truhlarova@zsvelkeprilepy.cz

Školní psycholožka

Mgr. Tereza Forejtová - email: tereza.forejtova@zsvelkeprilepy.cz

Speciální pedagožka

Mgr. Jana Mikulecká – email: jana.mikulecka@zsvelkeprilepy.cz

1. Charakteristika preventivního programu

Preventivní program slouží jako základní nástroj prevence na naší škole. Prioritně vychází z potřeb školy.

Preventivní program školy je přizpůsoben školnímu vzdělávacímu programu naší školy.

Je samostatnou přílohou dokumentu - Preventivní strategie školy.

Akceptuje závazná doporučení plynoucí z aktuálních metodických pokynů MŠMT, ale i další legislativy či konceptů prevence zabývajících se rizikovým chováním (dříve sociálně patologickými jevy) u dětí a mládeže. Platná legislativa – metodická doporučení a strategie, z nichž při tvorbě programu vycházíme, je výchozím dokumentem při tvorbě a realizaci. Tyto materiály jsou uloženy v papírové či elektronické podobě.

Preventivní program školy (dříve též Minimální preventivní program) je zpracováván vždy pro daný školní rok se snahou o reflexi a zajištění optimální prevence, která odráží vzniklé potíže vyskytující se v minulém období. Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá a jednotná výchova dětí v rodině a ve škole. Dobrá výchova dětí je i programem prevence jednotlivých zdraví poškozujících a život znehodnocujících závislostí a jevů. Tato prevence je dána i souladem mezi rodinou a školou.

S nástupem do školy si děti záhy začínají vytvářet ve třídním společenství vlastní malé skupiny, na které jsou učitelé někdy více a někdy méně napojeni. V některých případech však mohou být tyto podskupiny i zárodkem asociálních part s nežádoucími projevy chování, a to již u žáků prvního stupně. Riziko pravděpodobného sociálního selhání či osvojení sociálně negativního chování se rovněž prohlubuje u nespolupracujících žáků, kdy je závažným rizikem stres a nuda. Bohužel i tyto faktory mohou následně dovést žáky ke zneužívání návykových látek (legálních i ilegálních), vzniku násilí, šikany a dalších společensky negativních jevů. Posláním naší školy je proto rozvíjet tvořivost a prosociální dovednosti žáků. Důležitou součástí tohoto procesu je vedení žáků k samostatnosti i odpovědnosti za své chování s uvědoměním si důsledků svého jednání. Současně ale i pochopením měnící se skupinové dynamiky. Neoddělitelnou součástí výuky a života školy je proto preventivně výchovně vzdělávací působení. Cílem naší školy je budovat a poskytovat žákům každodenní kvalitu života s umožněním osvojování kompetencí zdravého životního stylu coby nejúčinnějšího preventivního nástroje. Pojem prevence rozumíme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizaci jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledky. Prevencí může být jakýkoliv typ výchovně, vzdělávací, zdravotní, sociální či jiné intervence směřující k předcházení výskytu rizikového chování, zamezující jeho další progresi, zmírňující již existující formy a projevy rizikového chování nebo pomáhající řešit jeho důsledky. Pojem rizikové chování zahrnuje rozmanité formy chování, které mají negativní dopady na zdraví, sociální nebo psychologické fungování jedince anebo ohrožují jeho sociální okolí. Rizikové chování představuje různé typy chování, které se pohybují na škále od extrémních projevů chování „běžného“, např. provozování adrenalinových sportů, až po projevy chování na hranici patologie, např. násilí, nadměrné užívání tabákových výrobků, alkoholu, kofeinu či ilegálních drog aj. Vzájemná spolupráce rodiny a školy přispívá ke školní úspěšnosti dětí i k prevenci rizikového chování.

Nedílnou součástí PP naší školy je proto možnost zapojení rodičů žáků do různých společenských akcí a běžného života školy. Zákonní zástupci jsou vždy v průběhu školního roku seznamováni s výchovnými a preventivními strategiemi školy, a to formou informací na webu školy či přímo od vyučujících. Možnost využití konzultačních hodin učitelů, vyplňování dotazníků týkajících se vlastních dětí pro školní dokumentaci, společná návštěva besed, přednášek i kulturních akcí, dále informovanost rodičů o fungování školního poradenského pracoviště, o pozicích metodika prevence, výchovného poradce, školního psychologa a školního speciálního pedagoga, o službách Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogického centra, Střediska výchovné péče, OSPOD – Praha-západ a spolupráci s nimi, o spolupráci s Policií ČR, o spolupráci s oblastním i krajským metodikem

prevence, o možnosti podpory dalšími organizacemi poskytující rodinné poradenství i jiné služby, nabídce volnočasových aktivit aj.

Primární prevence rizikového chování žáků se zaměřuje na předcházení a rozvoj rizikového chování, které blíže specifikují doporučení MŠMT. Zabývá se proto oblastmi, které směřují zejména k těmto rizikovým projevům v chování populace dětí a mládeže: interpersonální agresivní chování (agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimedií, násilí, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie aj), delikventní chování ve vztahu k hmotným statkům (vandalismus, krádeže, sprejství a další trestné činy a přečiny), záškoláctví a neplnění školních povinností, rizikové sportovní aktivity, prevence úrazů, rizikové chování v dopravě, spektrum poruch příjmu potravy, prevence sebepoškozování, závislostní chování (užívání všech návykových látek, netolismus, gambling), negativní působení sekt, rizikové sexuální chování. Základní škola poskytuje primární prevenci již několik let. Během tohoto období pedagogický tým řešil některé závažné i méně závažné situace souvisejících s rizikovým chováním žáků. Kromě průběžného zařazování témat prevence do výuky škola realizovala preventivní programy pro jednotlivé ročníky.

Během evaluace plnění primární prevence v posledních letech bylo shledáno, že oblast primární prevence potřebuje posílit a její zaměření je třeba cílit i na další možnosti práce v rámci školního prostředí, zejména pak na budování kvalitního každodenního života školy s důrazem na podporu zdraví a zdravého životního stylu. Každoročně se proto snažíme u našich žáků rozvíjet sociální dovednosti, a to pomocí zvyšování jejich sociálních kompetencí. Posilujeme komunikační dovednosti žáků, zejména v oblasti řešení problémů či konfliktů, ale i v oblasti adekvátní reakce na neúspěch, kritiku či stres. Vytváříme pozitivní sociální i pracovní klima. Naším záměrem je, aby se žáci v naší škole cítili bezpečně a měli pocit důvěry ke svým učitelům. Snažíme se proto o vytváření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty. Současně dbáme i na to, aby na žáky nebyl kladen nadměrný tlak na výkon, ale aby se i během vyučování cítili dobře ve skupině svých vrstevníků apod.

U starších žáků si klademe za cíl i formování jejich postojů ke společensky akceptovaným hodnotám, ať už v oblasti slušného chování, pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, či humanistických postojů. V následujícím období chceme pokračovat v nastavené spolupráci s našimi partnery, kteří nám poskytují programy prevence. Naším cílem zůstává také prohlubování zapojení jednotlivých pracovníků poradenského pracoviště školy do poskytování primární prevence, nebo intervence žákům i učitelům. Dále pak i pokračování v nastavené úzké spolupráci s třídními učiteli. Prioritou nadále zůstává poskytování podkladů pro práci učitelů, a to nejenom v oblasti formování zdravých vztahů, bezpečnosti, duševní podpory, či přinášení nových materiálů a aktivit pro práci s třídou, ale i předávání odborných informací užitečných v rámci komunikace s rodiči apod. Plánujeme i nadále věnovat se skupinám tříd, jednotlivcům, pedagogickým pracovníkům i zákonným zástupcům. Samozřejmostí je také umožnění dalšího vzdělávání učitelů v rámci školení apod. Hodláme pokračovat v pravidelnosti opakování již námi osvědčených preventivních programů a školních kampaní v jednotlivých ročnících. Obecně chceme posílit oblast prevence a předcházení rizikových projevů na naší škole. Je pro nás důležité, aby se ve škole cítili dobře nejenom naši žáci, či jejich rodiče, ale hlavně učitelé, kteří jsou pro náplň prevence nepostradatelní.

2. Metodická a koordinační činnost školních metodiček prevence

- tvorba, následná realizace a kontrola plnění preventivní strategie školy
- prevence krádeží a zodpovědnost žáků za své chování
- příprava aktivit zaměřených na prevenci, záškoláctví, závislostí, kyberšikany, šikany, agresivního chování, kouření a alkoholismu, drog, lift, kratom a další
- zaměření se na prevenci nebezpečí na internetu
- aktivity zaměřené na zapojování multikulturních prvků do vzdělávání a na integraci žáků-cizinců

- koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování ve škole a mimo ní
- shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných poradenských zařízení v rámci prevence rizikového chování
- pravidelné podávání aktuálních informací na poradách školy
- vyhledávání a šetření žáků s projevy rizikového chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, případně doporučení péče odpovídajícího odborného pracoviště (ve spolupráci s třídními učiteli)
- spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování u jednotlivých žáků a tříd, sledování úrovně rizikového chování
- příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami chování a koordinace poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům školou a specializovanými poradenskými zařízeními
- zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogům školy
- prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných informací a zkušeností
- vedení a průběžné aktualizování databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (Policie ČR, Obecní policie, neziskové organizace, zdravotnická zařízení, OMP atd.)
- účast ŠMP na setkání s OMP Mgr. Davidem Edrem v PPP Mělník
- spolupráce se školní psycholožkou a speciální pedagožkou
- aktivní zapojení žáků i pedagogů během realizace preventivních programů a projektů
- možnost individuálních konzultací s metodikem prevence vždy, když je třeba
- schránka důvěry na 1. a 2. stupni
- informační nástěnky
- vedení dokumentace, možné další studium, kurzy a školení, účast na intervizi a supervizi (dle aktuální nabídky)
- úzká spolupráce s třídními učiteli, dalšími pedagogickými pracovníky, vedením školy, výchovnými poradkyněmi a zákonnými zástupci žáků
- společné sdílení aktivit a her vhodných do nově zavedeného vyučovacího předmětu - Socio-emoční učení (SEU) v rámci metodických sdružení
- metodické vedení učitelů školy v oblasti prevence rizikového chování – vyhledávání problémových projevů chování, preventivní práce s třídními kolektivy, atd.
- úzká spolupráce všech zaměstnanců školy a ŠMP v odhalování negativního chování žáků
- spolupráce s institucemi, které se zabývají preventivními programy (PPP, Policie ČR, Národní ústav duševního zdraví, neziskové organizace, ...)
- nabídka divadelních představení zaměřených na preventivní programy pro jednotlivé ročníky, případně realizace divadelního představení přímo v místě školy
- navázání spolupráce s novým policejním preventistou - pprap. Milanem Novákem

3. Plán činnosti na školní rok 2025/2026

SRPEN

- vyhodnocení MPP 2024/25, aktualizace MPP na školní rok 2025/26

ZÁŘÍ

1. stupeň

- zahájení primární prevence formou celoškolní akce „Sportovně-dopravní den“
- seznamování TU s novými třídními kolektivy – seznamovací kurzy ve Svrkyni (III. A, IV. A, IV. B)
- ŠVP V. A

2. stupeň

- zahájení primární prevence formou celoškolní akce „Sportovně-dopravní den“
- vytváření nových kolektivů v 6. ročníku, pomoc při tvorbě třídních pravidel, zaměřit se na adaptační aktivity během seznamovacích kurzů
- preventivní programy ve třídách podle momentálních potřeb na základě výskytu problémů.
- monitoring klimatu tříd v 8. ročníku

Připomenutí možnosti použít formuláře na hlášení výskytu šikany či násilného chování

ŘÍJEN

1. stupeň

- zážitková výuka – Halloween – spolupráce se žáky vyšších ročníků – utužování vztahů mezi žáky
- monitoring vztahů ve třídních kolektivech ve spolupráci se třídními učiteli

2. stupeň

- 8. ročník - preventivní program zaměřený na vztahy ve třídě a projevy rizikového chování
- preventivní program v VII. A a VII. B – stmelování kolektivu a spolupráce
- poradenská činnost společně s výchovnými poradkyněmi VP pro třídní učitele a ostatní pedagogy, celkový monitoring vztahů ve třídách na základě pozorování všech pedagogů
- bezpečný pohyb na sociálních sítích
- monitoring klimatu tříd v 6. a 8. ročnících
- práce se stresem - preventivní program školní psycholožky pro 8. ročník

Preventivní programy ve třídách podle momentálních potřeb na základě výskytu problémů.

Cvičná evakuace budov školy.

Účast na webináři společnosti OTTIMA „ Učitel - jak nevyhořet“

LISTOPAD

1. stupeň

- aktivní spolupráce ŠMP s třídními učiteli, zařazení preventivních programů v případě potřeby při výskytu nežádoucího chování

- navázání spolupráce s novým preventistou policie ČR pprap. Milanem Novákem – domluva preventivních programů

2. stupeň

- preventivní programy v VI. A, VI. B – vývoj vztahů ve třídě, klima třídy, spolupráce
- poradenská činnost společně s výchovnými poradkyněmi pro třídní učitele a ostatní pedagogy, úzká spolupráce se školní psycholožkou
- vztahy ve třídě – preventivní program pro 6. ročník od MAGDALENA o. p. s.
- vztahy ve třídě – preventivní program pro 7. ročník od MAGDALENA o. p. s.
- příprava mimoškolních aktivit k blížícím se vánočním svátkům

PROSINEC

1. stupeň

- práce ve třídách v rámci SEU zaměřená na jinakost – odlišné slavení vánočních svátků v různých částech světa (ve škole máme žáky různých národností)

2. stupeň

- poradenská činnost společně s výchovnými poradkyněmi pro třídní učitele a ostatní pedagogy
- preventivní program v 7. ročníku – vztahy ve třídě, klima třídy, spolupráce
- záškoláctví a vyhýbání se školním povinnostem
- monitoring klimatu tříd v 6. a 8. ročnících
- šikana vs. legrace – preventivní program pro 7. ročník
- preventivní programy od MAGDALENA o. p. s. – Práce se stresem a Duševní zdraví – pro 8. a 9. ročník
- Duševní zdraví – preventivní program od MAGDALENA o. p. s.

Preventivní programy ve třídách podle momentálních potřeb na základě výskytu problémů

LEDEN

1. stupeň

- zahájení preventivních programů s ŠMP, propojení preventivních programů ve spolupráci Policií ČR - prevence v oblasti bezpečnosti v silničním provozu, osobního bezpečí, prevence šikany a kyberšikany

2. stupeň

- pokračování v preventivních programech zaměřených na klima třídy
- zahájení preventivních programů ve spolupráci s Policií ČR hodnocení uplynulého kalendářního roku, možnosti zlepšení a oblasti, ve kterých se žáci chtějí zlepšit
- preventivní program v 9. ročníku
- monitoring klimatu tříd v 6. a 8. ročnících
- efektivní komunikace – preventivní program pro 8. a 9. ročník

Poradenská činnost společně s výchovnými poradkyněmi pro třídní učitele a ostatní pedagogy

ÚNOR

1. stupeň

- pokračování preventivních programů s ŠMP
- propojení preventivních programů - prevence v oblasti bezpečnosti v silničním provozu / policie ČR osobního bezpečí, prevence šikany a kyberšikany

2. stupeň

- pokračování v preventivních programech ve spolupráci s Policií ČR a obecní policií (8. ročník – „Drogy, kouření, odpovědnost a vandalismus“)
- Kyberšikana a sociální sítě – preventivní program

Preventivní programy ve třídách podle momentálních potřeb na základě výskytu problémů.

BŘEZEN

1. stupeň

- pokračování v preventivních programech s ŠMP, propojení preventivních programů ve spolupráci s komisařkou
- zařazení „přespávání ve škole“ např. Noc s Andersenem, programy cílené na utužování vztahů v kolektivech

2. stupeň

- zaměření na téma prevence návykových látek
- preventivní programy v 5. ročníku – zaměření na rizikové chování a kyberšikanu
- pokračování v preventivních programech ve spolupráci s Policií ČR - poradenská činnost
- pro učitele společně s VP
- vandalismus a jeho důsledky – preventivní program v 7. a 8. ročnících
- preventivní program – Obecní policie

DUBEN

1. stupeň

- pokračování v preventivních programech s ŠMP
- propojení se složkami IZS / poskytnutí první pomoci, využití externistů k proškolení žáků

2. stupeň

- témata prevence záškoláctví
- monitoring vztahů ve třídách
- pokračování v preventivních programech ve spolupráci s Policií ČR
- poradenská činnost společně s výchovnými poradkyněmi pro třídní učitele a ostatní pedagogy
- vandalismus a jeho důsledky – preventivní program v 7. a 8. ročnících
- preventivní program – Obecní policie
- monitoring tříd

Pokračování v preventivních programech zaměřených na klima třídy.

KVĚTEN

1. stupeň

- příprava programu na chystané školy v přírodě zaměřené na upevnění dobrých vztahů v kolektivu
- pobyty na ŠvP, zařazení „přespávaček“ na posílení dobrých vztahů ve třídních kolektivech, zážitková pedagogika

2. stupeň

- návštěva Drop In - žáci 9. ročníku – preventivní program
- poradenská činnost společně s výchovnými poradkyněmi pro třídní učitele a ostatní pedagogy
- pokračování v preventivních programech zaměřených na klima třídy
- pokračování v preventivních programech podle potřeb tříd
- změny v životě – preventivní program pro 9. ročník

ČERVEN

1. stupeň

- pobyty na školách v přírodě
- stmelovací výlety a aktivity
- OČMU - souhrn spolupráce se složkami IZS

2. stupeň

- příprava OČMU (ochrana člověka za mimořádných událostí), spolupráce s integrovanými složkami
- další akce dle aktuální nabídky, výlety - exkurze, sportovní dny